

Agrárna V4 a hostia v Bratislave

V Bratislave sa 30. a 31. marca uskutočnilo rokovanie zástupcov poľnohospodárskych samospráv krajín V4, Litvy, Estónska a Chorvátska. Hlavnou témou bola Spoločná poľnohospodárska politika v novom programovacom období 2021-2028.

Dôležitosť tejto témy podčiarkuje najmä fakt, že poľnohospodári a potravinári členských krajín Európskej únie môžu v tomto období stále posilať pripomienky a návrhy v rámci verejnej konzultácie k novej podobe Spoločnej poľnohospodárskej politiky /SPP/ na roky 2021-2028. A aj vďaka ich hlasu, teda hlasu priamo z praxe, by sa mohla v budúcnosti reformovať nová podoba SPP.

Aj preto Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora s finančnou pomocou Vyšehradského fondu pozvala na dvojdnové rokovanie V4 do Bratislavy i zástupcov poľnohospodárskych samospráv Litvy, Estónska a Chorvátska, ktorí do Európskej únie vstupovali v rovnakom období ako Slovenská republika a na vlastnej koži cítia dvojkoľajnosť aktuálnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie.

V úvode hostia rokovania – delegácie estónskej, litovskej a chorvátskej poľnohospodárskej komory – privítali pozvanie na rokovanie do Bratislavy. V prípade malých štátov totiž len spolupráca vo väčšom priestore vytvára šancu, ako zachovať poľnohospodárstvo a potravinárstvo v týchto členských krajinách Európskej únie.

Bratislavská deklarácia

Predstava piatich agrárnych komôr o novej podobe Spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zapracovala do BRATISLAVSKEJ DEKLARÁCIE k spoločnej poľnohospodárskej politike po roku 2020. Vychádzala z doterajších skúsenosti všetkých krajín: Spoločná poľnohospodárska politika uvaluje na poľnohospodárov dodatočné náklady a nadmernú administratívnu záťaž. Legislatívne predpisy sú čoraz komplikovanejšie a menej zrozumiteľné. SPP nepriniesla nový systém prerozdelenia zdrojov a namiesto toho toleruje systém založený na historických referenčných údajoch. Potrebujeme silnejšiu, spravodlivejšiu a jednoduchšiu SPP, založenú na princípoch:

- Férových a rovnakých konkurenčných podmienok pre poľnohospodárov vo všetkých členských štátoch EÚ
- Zachovania silného rozpočtu SPP na adaptáciu na klimatické zmeny
- Zjednodušenia SPP
- Férového fungovania potravinárskeho reťazca
- Manažmentu rizík/zabezpečenia stability príjmu poľnohospodára
- Zachovania poľnohospodárskej výroby vo vidieckych oblastiach EÚ

Znevýhodnené oblasti

V rámci diskusie o SPP sa všetky krajiny vyjadrili aj k problematike ANC oblastí. Práve táto téma je pre slovenských poľnohospodárov obzvlášť citlivá. Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík vysvetlil delegáciám, z čoho pramenia problémy pri financovaní oblastí, ktoré zasahujú až do dvoch tretín územia Slovenska. „Problémy sa začali presunom peňazí z druhého do prvého piliera. Išlo o 345 mil. eur. Pôvodný príslub nebol dodržaný, aby sa presun nedotkol neprojektových podpôr. Utrpeli najmä ANC oblasti, pričom prišli o finančný objem 185 mil. eur. Naša základná požiadavka v rámci domácej legislatívy smeruje k tomu, aby sme zvýšili kofinancovanie Programu rozvoja vidieka dostali ďalšie percentá. Pre nás je toto veľmi vážna úloha. Bez peňazí to nepôjde“, dodal predseda SPPK.

Situácia na trhoch V4

Zástupcovia agrárnych samospráv diskutovali aj o situácii na jednotlivých agrárnych trhoch vyšehradského regiónu alebo o prezimovaní plodín po relatívne silnej zime. Dotkli sa aj vývoja v mliečnom sektore a výšky podpôr pre prvovýrobcov. Podpredseda SPPK Alexander Pastorek zdôraznil, že vlani sme v rámci európskej 28čky vyhodnotili oblasť prvovýroby mlieka na Slovensku ako najhoršiu. „V minulom roku došlo na Slovensku k najväčšiemu poklesu produkcie mlieka až o 5%, čo nie je v žiadnom inom štáte EÚ. Ešte horšie vyznieva informácia, že tento trend pokračuje aj v januári tohto roka a za február je to až 6%. Hovoríme, že od stabilizácie výroby mlieka na Slovensku sme ešte ďaleko“, uzavrel A. Pastorek.

Kriticky k dovozom

Veľmi kriticky sa k téme dovozov rizikových potravín najmä v kontexte kauzy brazílskeho mäsa vyjadril novozvolený prezident Agrárnej komory Českej republiky Zdeněk Jandejsek. Importy aj rizikových a anonymných výrobkov v konečnom dôsledku likvidujú agropotravinárstvo krajín EÚ. Dovážajú sa za ceny, ktorým domáci agropotravinarí svojimi výrobnými nákladmi ani zďaleka nedokážu konkurovať. O to naliehavejšie vyznieva fakt, že na jednotný európsky trh sa dovážajú aj tie produkty, ktoré si vedľa všetky krajiny V4 vyrobiť samé. A vývoj v posledných dňoch opätovne potvrdzuje, že do Európy smerujú aj nebezpečné potraviny vážne ohrozujúce zdravie spotrebiteľov. „Jednotný voľný európsky trh nám pripomína predvojnovú kolóniu. Treba premýšľať o tom, ako ďalej. Mali by sme sa vrátiť k tomu, aby sme si v krajinách V4 zabezpečovali potraviny z 90% sami, v našich podmienkach. To, že to vieme, sme už raz dokázali“, dodal Z. Jandejsek.

Predstavitelia poľnohospodárskych samospráv krajín V4 podpísali na záver dvojdňového rokovania Komuniké s prijatými závermi konferencie. Druhým dôležitým materiálom, ktorý schválili, je Bratislavská deklarácia k spoločnej poľnohospodárskej politike po roku 2020. Tú podpísali predstavitelia agrárnych samospráv piatich krajín - Slovensko, Česko, Poľsko, Chorvátsko a Estónsko. Litovská a maďarská poľnohospodárska komora sa vyjadrila, že nemá dostatočný mandát na podpísanie tohto významného dokumentu a najsôr ho musia schváliť ich vrcholné orgány. Deklaráciu neodmietli, pravdepodobne sa svojím podpisom pripoja k piatim krajinám neskôr.

Pozrite si aj dokumenty: Komuniké a Bratislavskú deklaráciu

Dokumenty na stiahnutie

- [Komuniké](#) (0.33 MB, PDF)
- [Deklarácia_EN](#) (0.30 MB, PDF)
- [Deklarácia_SK](#) (0.13 MB, DOCX)